

ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ” С. ТЪНКОВО, ОБЩ. НЕСЕБЪР
УЛ. „МИХАИЛ ДОЙЧЕВ” №14

Утвърждавам!
Директор:
(подпис и печат)

ПЛАН
ЗА ИЗУЧАВАНЕ ПРАВИЛАТА ЗА
ДВИЖЕНИЕ
ПО ПЪТИЩАТА ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2018/ 2019 г.

УЧЕБНА 2018- 2019 ГОДИНА

I. ЦЕЛ :

Усвояване на елементарни представи и понятия за пътно движение и начални умения за безопасно придвижване като пешеходци.

Възпитаване на транспортна култура и формиране на умения у децата за безопасно придвижване по пътя като пешеходци.

II. ЗАДАЧИ:

1. Формиране на система от специални знания, учения и навици, необходими за успешна адаптация към условията на движението по пътя.
2. Запознаване на децата с основните опасности, способи за тяхното предотвратяване и защита на човека от въздействия с опасен характер, предизвикани от уличното движение.
3. Повишаване нивото на професионалната подготовка на учителите по БДП.
4. Създаване на оптимални условия за безопасно придвижване на родители и деца в прилежащите райони на детската градина /обезопасяване около детската градина/.
5. Ефективно използване на съвременните информационни и мрежови технологии за повишаване на качеството на образователно - възпитателния процес, въвеждане на иновационните образователни технологии и методи, обогатяване на учебното съдържание.

III. ДЕЙНОСТИ:

- Изготвяне на план за работата през учебната година.

Срок: м.Септември 2018г.

Отг.: Комисията по БДП

- Приемане на плана по БДП на заседание на Педагогически съвет.

Срок: м.Септември 2018г.

- Приемане и съгласуване на плановете на отделните екипи от учители.

Срок: м.Септември 2018г.

- Извършване на оглед и обезопасяване района на детската градина.

Срок: м.Септември 2018г.

Отг.:Директор

IV. МЕРОПРИЯТИЯ:

- Обогатяване на учебно – дидактичната и материалната база за обучение по БДП. Актуализация на материалите, необходими за осигуряване на транспортна култура.

Срок: постоянен

Огт.: учителите по групи

- Участия в конкурси и състезания в детското заведение, общински и други мероприятия по правилата на безопасно движение по пътя.

Срок: постоянен

Огт.: учителите по групи

- Изготвяне на изложба от рисунки /”Знам и спазвам правилата”/

Срок: м.ноември 2018г.

Огт.: учителите на ПГ

- Обособяване на кът по БДП с дидактични материали и пособия.

Срок: постоянен

Огт.: учителите по групи

- Посещение на театрална постановка на тематиката БДП

Срок: постоянен

Огт.: Директор

Прожекция на филми и мултимедийна презентация по БДП

Срок: постоянен

Огт.: учителите по групи

- Осигуряване на възможност за наблюдение и практическо участие на децата в различни ситуации. Провеждане на състезание с децата от Подготвителна група на тема: „ Това мога сам”

Срок: м. май 2019г.

Огт.: учителите по групи

V.КВАЛИФИКАЦИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ:

- Включване на учители на курс по БДП.

Срок: постоянен

Отг.:Директор

VI. СЪВМЕСТНА ДЕЙНОСТ С РОДИТЕЛСКА ОБЩНОСТ И ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ.

- Координиране на съвместната дейност по БДП с Отдел „Образование” – Общ. Несебър

Срок: постоянен

Отг.:Директор

- Ангажиране на родители в оказване на помощ при провеждане на учебни ситуации, състезания, открити моменти и др. по БДП.

Срок: постоянен

Отг.: учителите по групи

- Запознаване на родителите на родителски срещи с ролята на семейството при възпитание на децата по БДП.

Срок: м. октомври 2018г.

Отг.: учителите по групи

- Провеждане на анкета с родителите по проблемите на БДП

Срок: м. октомври 2018г.

Отг.: учителите по групи

- Допълване на библиотечния фонд със специализирана педагогическа, методическа и друга специализирана литература по темата.

Срок: постоянен

Отг.: учителите по групи

Закупуване на учебни помагала за работа с децата по БДП

Срок: октомври 2018г.

Отг.: учителите по групи

VII. КОНТРОЛ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ВЪЗПИТАНИЕТО ПО БДП

- Спазване на учебната програма за детските градини от „Концепция за възпитанието и обучението по БДП в детските градини и българското училище” при разработването на учебни планове. Преподаването на учебния материал да е съгласно утвърдените учебни програми и глобални теми за всяка отделна възрастова група.

Срок: постоянен

Отг.: Директор

Задължително отразяване на преподадения учебен материал в дневниците на групите.

Срок: постоянен

Отг.: учителите по групи

Посещение от директора в планирани ситуации по БДП в отделните възрастови групи.

Срок: постоянен

Отг.: Директор

Интегриране на обучението по БДП с другите образователни направления.

Срок: постоянен

Отг.: учителите по групи

Използване на интерактивни методи във възпитателно – образователния процес

Срок: постоянен

Отг.: учителите по групи

Провеждане на разговори с децата припомняне правилата за безопасност на движението и удостоверяването за провеждането да става с протокол и подпис на учителя преди всяко организирано напускане на сградата на детската градина /Разходки, екскурзии, наблюдения/. Попълването на уведомително писмо от учителя – водещ на групата, до директора на детската градина и наличие на поставена от него резолюция за даденото разрешение относно излизането на групата извън детската градина.

Срок: постоянен

Отг.: учителите по групи

Информирание на учителите за задължението им при възникване на пътно- транспортно произшествие /ПТП/ с деца и настъпила смърт да се информира кметът на общината и началникът на РУО, както и че при настъпило ПТП с дете от детската градина, завършило с нараняване или смърт в едномесечен срок да се организира и проведе педагогически съвет и обща родителска среща.

Срок: постоянен

Отг.: Директор

VIII. РАБОТА С ДЕЦАТА:

- Провеждане на задължителен хорариум от часове за учебната 2018/2019г. по групи и теми.
Сборна група „Мики Маус” – 3 годишни: Тема: „Нашата улица” – 5 ситуации
4 годишни: Тема: „ Улично движение” – 5 ситуации
Подготвителна група „Слънчеви усмивки”- 5годишни:Тема: „Уча се сам да се движа безопасно” – 6 ситуации
-6годишни:Тема: „Уча се сам да се движа безопасно” – 7 ситуации

Отг.: учителите по групи

**ГОДИШНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТЕМИТЕ ПО НАПРАВЛЕНИЕ
„БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА
ЗА УЧЕБНАТА 2018-2019 ГОДИНА ПО ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ**

**ПРОГРАМА
ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО
„БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА“
ЗА ДЕЦА 2-3 годишни**

I. Общо представяне на програмата по безопасност на движение по пътищата за децата в детската градина Програмата по безопасност на движение по пътищата (БДП) включва целите, темите, понятията, и тематично разпределение за организиране на обучението и възпитанието по БДП във всички възрастова група в детската градина. В нея са формулирани и очакваните резултати от процеса на взаимодействие в ситуациите по БДП като гаранция за устойчивостта и качеството на обучение. Възпитанието и обучението по БДП са целенасочен, системен и непрекъснат процес за формиране на граждански компетентности и качества на детето и са неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Социализирането на личността е процес на адаптация, индивидуализация и усвояване на социо-културните роли, чрез които детето намира мястото си в обществото. Формирането на защитни механизми при децата за съхраняване и безопасност при движение по пътищата е актуална тема в гражданското общество и важна задача на държавата, образователните институции и семейството. Предучилищният период е известен със своята сензитивност към външните изменения на обектите, процесите и явленията в околния свят. Децата овладяват знания за елементите и опасностите на пътя още в ранното детство, следвайки примера на повъзрастните от семейството и детската градина. Формира се способност за ориентиране и критично мислене, което е в основата на правилното оценяване на пътните ситуации. Промените, които настъпват в когнитивната, емоционалната и волевата сфера, са благоприятна основа за поставяне началото на обучението по безопасност на движението. Въпреки това, поради възрастови, психологични особености и липсата на опит, децата невинаги постъпват правилно, когато са на улицата. Това налага целенасочено, системно обучение и възпитание за формиране на поведенческа култура и качества на подрастващите - съобразителност, наблюдателност, отговорност, самостоятелност и др. В предучилищна възраст се поставят основите на гражданските компетентности на детето като пълноправен участник в пътното движение, притежаващ конкретни знания, умения и отношение към спазването на обществените правила и норми за лична и колективна безопасност.

Компетентностите, свързани с обучението по БДП, са част от интердисциплинарен комплекс:

1. Гражданско образование, област на компетентност: „Социална политика, справедливост и солидарност“ - обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности.

2. Здравно образование, област на компетентност: „Безопасност и първа помощ“ - назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда.

3. Интеркултурно образование: област на компетенция: “Културна осъзнатост“ - сравнява норми на поведение в културно различен битов и празничен контекст. Програмното съдържание е разпределено в области на компетентност, тематични направления и конкретни теми и осигурява спираловидно и системно надграждане на знанията и уменията през цялата учебна година. Новите понятия към всяка област на компетентност се въвеждат постепенно и с нарастване на възрастта се разширяват.

II. Цели на възпитанието и обучението по БДП в детската градина

1. Формиране на начални представи за пътната среда.

2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.

3. Формиране на култура на поведение на пътя. Постигането на компетентностите за ориентиране в пътната среда се осъществява в следните глобални области: елементи на пътната среда, участници в движението, пътни превозни средства, пътна сигнализация, обезопасителни и защитни средства. Постигането на компетентностите за спазване на правила за безопасност и култура на поведение на пътя се разгръща в следните направления: правила за движение на пешеходец, правила за движение на велосипед, правила за движение в жилищна зона, правила за поведение на автобусна спирка, опасни и безопасни места за игра, понятие за пътнотранспортно произшествие, сензорна и моторна двигателна активност. Примерно разпределение на минималния брой на основните педагогически ситуации за обучението по БДП в детските градини:

Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група
5 педагогически ситуации	5 педагогически ситуации	6 педагогически ситуации	7 минипедагогически ситуации

Обучението по БДП в детската градина се осъществява задължително във всички групи в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Обучението по БДП може да се осъществява интегрирано по различните образователни направления или в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Педагогическата ситуация е основна форма на взаимодействие, при превес на играта като основна дейност в тази възраст. Разработеното учебно съдържание следва да бъде включено в програмната система на съответната институция.

III. Специфика на възпитанието и обучението по БДП в първа възрастова група Подготовката на децата по БДП е обща задача на семейството и детската градина. Характерна черта на 2-4-годишните деца е недостатъчната координация на движенията и диференциацията на възприятията. Осмислянето на предметите и явленията става на действено-практическа и нагледна основа. Децата се ориентират в най-близката пространствената среда - дом, улицата пред дома, пред детската градина. Те овладяват посоките по пътя чрез подражание. В тази възраст децата трудно се справят с пространствени направления и отношения. Зрителното поле е силно ограничавано от малкия им ръст, сензорните възприятия бурно се развиват, но не са така изострени, за да може детето бързо да реагира. Децата в тази възраст чуват добре, но не разбират откъде идва звука. Говорът като средство за саморегулация все още е неразвит добре. Мотивите на детското поведение са емоционално обогатени, преобладава играта като основна дейност. Посредством играта детето овладява социалните роли (шофьор, майка, баща, дете - пътник) и правилата за движение, регулирани от избраната ролева позиция. Дори на улицата детето иска първо да задоволи потребността от игра. Посредством играчките то овладява наименованията и предназначението на превозните средства. Най-важните правила, които децата научават, са: трябва да се движат хванати за ръка с възрастните, могат да се возят в автомобила на задната седалка, седнали върху обезопасително столче, с предпазни колани. Пътниците трябва да регулират поведението си, като не играят, а си стоят на мястото и не пречат на шофьора. Дори на улицата детето иска първо да задоволи потребността от игра. Посредством играчките и игрите се овладяват наименованията и предназначението на превозните средства. Постепенно децата започват да се ориентират в сензорни еталони, да подобряват координацията при движение. Програмното съдържание за първа група е от най-близкия бит на детето. Децата добиват най-обща представа за дома, разположението на сградите около него,

движението, за звуковите и светлинните сигнали, обезопасителните средства, участниците в движението. Новите представи ще им помогнат да открият нови връзки и следствия. От значение е примерът на родителите, които могат да се привлекат като наблюдатели или участници.

С всяка тема от програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Запознаване на детето със сензорните еталони за звук, цвят, форма.
2. Развиване на пространствените представи за най-близката пътна среда.
3. Спазване правила при пътуване в автомобил.
4. Познаване наименования на превозни средства.
5. Развиване на обща представа за детето като участник в движението.

IV. Теми, очаквани резултати и нови понятия по БДП за 2-3

Годишни

Области на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на път ДФПВ Септември 2018г.	Моят дом	Има представа за сградите и пътя пред дома си. Ориентира се по сградите и пътя пред дома. Различава кое се движи и кое не се движи на пътя. Определя подвижни и неподвижни елементи. *Дом, път, движи се, не се движи
Пътна среда	Обезопасителни и защитни средства ДФПВ Ноември 2018г.	Пътувам с мама и татко	Знае мястото си в автомобила и назовава предпазни средства, които използват децата. Знае предназначението на предпазните средства при

			пътуване в автомобил. Разбира, че в превозното средство трябва да се спазват правила. Спазва норми на безопасно поведение, когато пътува в автомобил. *Дете-пътник, детско столче, седалка, колан, правила
Пътна среда	Пътни превозни средства ДФПВ Февруари 2019г.	Моите играчки	Знае наименованията на някои превозни средства и се ориентира в техните части. Разпознава игрови средства и ги използва по предназначение. *Камионче, моторче, влакче, количка
Пътна среда	Пътна сигнализация ДФПВ Април 2019г.	Разпознавам звук и цвят Ф	Формира сензорни усещания и възприятия за звук и цвят. Вслушва се в различни звукове и ги определя по сила. Разпознава цветовете на светофара - червен, жълт и зелен цвят. *Силен и слаб звук, звук на кола, цветовете - червено, жълто и зелено.
Пътна среда	Участници в движението ДФПВ Май 2019г.	С мама и татко на разходка	Придвижва се за ръка с възрастните, когато се разхожда по улицата. Определя разстоянието до възрастния - близо и далече. Разпознава

			участници в движението. Да се научат къде и как се движат по улицата. *Шофьор, дете, родители, до него, близо, далече
Пътна среда	Аз пътувам ОС 14 седмица м. януари 2019г.	В автомобила	Знае правилата за пътуване в автомобил, като използва детско столче
Пътна среда	Аз пътувам ОС 15 седмица м. януари 2019г.	Детски автомобил	Знае правилата за пътуване в автомобил, като използва детско столче
Пътна среда	Аз пътувам КТ 14 седмица м. януари 2019г.	Автобус	Има представа за играчки на отделни превозни и товарни средства
Пътна среда	Аз пътувам КТ 15 седмица м. януари 2019г.	Товарен камион	Има представа за играчки на отделни превозни и товарни средства

**ПРОГРАМА
ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО
„БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА“
ЗА ДЕЦА на 4 годишна възраст**

I. Общо представяне на програмата по безопасност на движение по пътищата за децата в детската градина

Програмата по безопасност на движение по пътищата (БДП) включва целите, темите, понятията, и тематично разпределение за организиране на обучението и възпитанието по БДП във втора възрастова група в детската градина. В нея са формулирани и очакваните резултати от процеса на взаимодействие в ситуациите по БДП като гаранция за устойчивостта и качеството на обучение.

Възпитанието и обучението по БДП са целенасочен, системен и непрекъснат процес за формиране на граждански компетентности и качества на детето и са неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Социализирането на

личността е процес на адаптация, индивидуализация и усвояване на социо-културните роли, чрез които детето намира мястото си в обществото. Формирането на защитни механизми при децата за съхраняване и безопасност при движение по пътищата е актуална тема в гражданското общество и важна задача на държавата, образователните институции и семейството.

Предучилищният период е известен със своята сензитивност към външните изменения на обектите, процесите и явленията в околния свят. Децата овладяват знания за елементите и опасностите на пътя още в ранното детство, следвайки примера на по-възрастните от семейството и детската градина. Формира се способност за ориентиране и критично мислене, което е в основата на правилното оценяване на пътните ситуации. Промените, които настъпват в когнитивната, емоционалната и волевата сфера, са благоприятна основа за поставяне началото на обучението по безопасност на движението. Въпреки това, поради възрастови, психологични особености и липсата на опит, децата невинаги постъпват правилно, когато са на улицата. Това налага целенасочено, системно обучение и възпитание за формиране на поведенческа култура и качества на подрастващите - съобразителност, наблюдателност, отговорност, самостоятелност и др.

В предучилищна възраст се поставят основите на гражданските компетентности на детето като пълноправен участник в пътното движение, притежаващ конкретни знания, умения и отношение към спазването на обществените правила и норми за лична и колективна безопасност. Компетентностите, свързани с обучението по БДП, са част от интердисциплинарен комплекс:

1. Гражданско образование, област на компетентност: „Социална политика, справедливост и солидарност“ - обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности.

2. Здравно образование, област на компетентност: „Безопасност и първа помощ“ - назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда.

3. Интеркултурно образование: област на компетенция: “Културна осъзнатост“ - сравнява норми на поведение в културно-различен битов и празничен контекст. Програмното съдържание е разпределено в области на компетентност, тематични направления и конкретни теми и осигурява спираловидно и системно надграждане на знанията и уменията през цялата учебна година. Новите понятия към всяка област на компетентност се въвеждат постепенно и с нарастване на възрастта се разширяват.

II. Цели на възпитанието и обучението по БДП в детската градина

1. Формиране на начални представи за пътната среда.

2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.

3. Формиране на култура на поведение на пътя.

Постигането на компетентностите за ориентиране в пътната среда се осъществява в следните глобални области: елементи на пътната среда, участници в движението, пътни превозни средства, пътна сигнализация, обезопасителни и защитни средства.

Постигането на компетентностите за спазване на правила за безопасност и култура на поведение на пътя се разгръща в следните направления: правила за движение на пешеходец, правила за движение на велосипед, правила за движение в жилищна зона, правила за поведение на автобусна спирка, опасни и безопасни места за игра, понятие за пътнотранспортно произшествие, сензорна и моторна двигателна активност.

Примерно разпределение на минималния брой на основните педагогически ситуации за обучението по БДП в детските градини:

Първа група Втора група Трета група Четвърта група
5 педагогически ситуации 5 педагогически ситуации 6 педагогически ситуации 7
мини педагогически ситуации

Обучението по БДП в детската градина се осъществява задължително във всички групи в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Обучението по БДП може да се осъществява интегрирано по различните образователни направления или в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Педагогическата ситуация е основна форма на взаимодействие, при превес на играта като основна дейност в тази възраст.

Разработеното учебно съдържание следва да бъде включено в програмната система на съответната институция.

III. Специфика на възпитанието и обучението по БДП във втора възрастова група

Психолого-педагогическите особености на децата от втора възрастова група са добра възможност за организиране на продължаващо обучение по БДП. На тази възраст при децата бурно се развиват речта, паметта, възприятията, мисленето. Те могат да правят елементарни разсъждения, но бъркат причина със следствие. Те обясняват действията на другите, следвайки пътя на подражанието и най-близкия модел на семейството, възрастните и връстниците. На 4-5 години децата се учат да разбират чужда гледна точка, да сравняват, да се съсредоточават. По отношение на паметта могат да запомнят голямо количество информация, но бързо я забравят, затова системният характер и последователността на обучение могат да доведат до формиране на трайни връзки - знания, умения, отношения, свързани с пътната среда и безопасност.

В тази възраст кръгът на представите се разширява и децата се ориентират в понятия като „улица“, „елементи на улица“, „пътно движение“, „пътни знаци“, „водач на превозно средство“, „опасно - безопасно“, „превозни средства“, „пешеходна пътека“, предимно на нагледна, игрова и практическа основа. Разбира се, в обучението трябва да се осигурява добра мотивация за активност и преобразуване на средата. С децата могат да се обсъждат реални проблемни ситуации, свързани с опасните и безопасните места за игра. Основната дейност отново е играта, но предметно-манипулативните игри отстъпват място на сюжетно-ролевите, които постепенно се обогатяват с нови сюжети и роли, въвеждат се игри с правила.

В тази възраст децата пресичат улицата, придружени от възрастен. Случва се при обучението да създаваме грешна представа за

пешеходната пътека като безопасно място. Пресичането на пешеходна пътека изисква съобразяване на много нива - зрително, слухово, окомер, ако има светофар, и разчитане на светлинни сигнали, посока на движение и т.н., а това е трудно за децата. В програмата въвеждаме представа за най-разпространената пешеходната пътека тип „Зебра“ и правила за оглеждане и пресичане.

С всяка тема от учебната програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Разпознаване основните елементи на улицата.
2. Съобразяване местата за игра съобразно безопасността.
3. Спазване правила при пресичане на улично платно със и без светофарна уредба.
4. Познаване пътни знаци с основни превозни средства.
5. Разпознаване хоризонтална маркировка тип „Зебра“.
6. Спазване правила при пресичане на пешеходна пътека.

IV. Теми, очаквани резултати и нови понятия по БДП за 4 годишни

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя“ ДФП Септември 2018г.	Нашата улица	Изброява основни елементи на улицата. Знае къде се движат пешеходците, къде превозните средства. Знае улица и нейните съставни елементи. Разбира къде се движат хората и къде превозните средства. *Улица, тротоар, бордюр, платно, пешеходна пътека тип „Зебра“ Пътни знаци - превозни средства по суша
Пътна среда	Правила за пресичане ОС 8 седмица – ноември 2018г. КТ 8 седмица – ноември 2018г.	Светофар Пътни знаци	Показва познаване на правилата на пресичане на улицата /Светофар, пешеходна пътека/ Включва в игрови дейности изработени модели на пътни знаци

Пътна среда	Правила за пресичане ОС 8 седмица – ноември 2018г.	Пешеходна пътека	Показва познаване на правилата на пресичане на улицата /Светофар, пешеходна пътека/
Правила и култура на поведение на пътя	Опасни и безопасни места за игра ДФПВ Декември 2018г	Къде играят децата?	Знае къде не може да играе - на уличното платно, край паркирали коли в близост до бордюра. Познава правила за безопасна игра с ролери, тротинетка, триколка. Знае къде е опасно да играе на улицата и защо. *Опасност, безопасност, придвижване между паркирали коли, ролер, тротинетка, триколка
Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение в жилищна зона“ ДФПВ Януари 2019г	Пресичам безопасно	Знае правилата за пресичане на улицата без светофарна уредба. Предвижда опасностите при пресичане на улица. Спазва правила при пресичане на улица със и без светофарна уредба. <i>* Пресичане на улично платно без светофарна уредба, сблъсък.</i>
Правила и култура на поведение на пътя	Пътна сигнализация ДФПВ Февруари 2019г	Светофар-другар	Знае значението на светофара като помощник в движението Разпознава сигналите на светофара и спазва правилата за пресичане. * Светофар, пресичане на улично платно със

			светофарна уредба.
Пътна среда	Аз пътувам КТ 24 седмица – март 2019г.	Автобус	Сравнява пътнически, товарни и превозни средства
Правила и култура на поведение на пътя	Пресичам безопасно ОС 29 седмица – април 2019г.	Спазвам правилата	Показва познаване на правилата на пресичане на улицата
Правила и култура на поведение на пътя	Пресичам безопасно ОС 29 седмица – април 2019г.	Моята безопасност	Показва познаване на правилата на пресичане на улицата
Правила и култура на поведение на пътя	Пресичам безопасно КТ 29 седмица – април 2019г.	Товарен камион	Сравнява пътнически, товарни и превозни средства
Правила и култура на поведение на пътя	Основни правила за движение на велосипед“ ДФПВ Май 2019г	Моят велосипед	Знае и изброява частите на детски велосипед и знае за какво служат. Знае как да потегля, да спира, да паркира и да регулира темпото на велосипеда с помощни колела. Знае защитните, обезопасителни средства за велосипед. Кара с умерено темпо и пази равновесие при потегляне, движение напред и спиране с велосипед. *Велосипед с помощни колела, звънец, детска каска, спирачки, потегляне, спиране, движение напред, каране в права посока.
Пътна среда	Превозни средства КТ 31 седмица –	Кораб	Сравнява пътнически, товарни и превозни средства

	Май 2019г.		
--	------------	--	--

**ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО
„БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА“
ЗА ДЕЦА на 4 годишна възраст**

I. Общо представяне на програмата по безопасност на движение по пътищата за децата в детската градина

Програмата по безопасност на движение по пътищата (БДП) включва целите, темите, понятията, и тематично разпределение за организиране на обучението и възпитанието по БДП в трета възрастова група в детската градина. В нея са формулирани и очакваните резултати от процеса на взаимодействие в ситуациите по БДП като гаранция за устойчивостта и качеството на обучение.

Възпитанието и обучението по БДП са целенасочен, системен и непрекъснат процес за формиране на граждански компетентности и качества на детето и са неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Социализирането на личността е процес на адаптация, индивидуализация и усвояване на социо-културните роли, чрез които детето намира мястото си в обществото. Формирането на защитни механизми при децата за съхраняване и безопасност при движение по пътищата е актуална тема в гражданското общество и важна задача на държавата, образователните институции и семейството.

Предучилищният период е известен със своята сензитивност към външните изменения на обектите, процесите и явленията в околния свят. Децата овладяват знания за елементите и опасностите на пътя още в ранното детство, следвайки примера на по-възрастните от семейството и детската градина. Формира се способност за ориентиране и критично мислене, което е в основата на правилното оценяване на пътните ситуации. Промените, които настъпват в когнитивната, емоционалната и волевата сфера, са благоприятна основа за поставяне началото на обучението по безопасност на движението. Въпреки това, поради възрастови, психологични особености и липсата на опит, децата невинаги постъпват правилно, когато са на улицата. Това налага целенасочено, системно обучение и възпитание за формиране на поведенческа култура и качества на подрастващите - съобразителност, наблюдателност, отговорност, самостоятелност и др.

В предучилищна възраст се поставят основите на гражданските компетентности на детето като пълноправен участник в пътното движение, притежаващ конкретни знания, умения и отношение към спазването на обществените правила и норми за лична и колективна безопасност. Компетентностите, свързани с обучението по БДП, са част от интердисциплинарен комплекс:

1. Гражданско образование, област на компетентност: „Социална политика, справедливост и солидарност“ - обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности.

2. Здравно образование, област на компетентност: „Безопасност и първа помощ“ - назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда.

3. Интеркултурно образование: област на компетенция: “Културна осъзнатост“ - сравнява норми на поведение в културно-различен битов и празничен контекст.

Програмното съдържание е разпределено в области на компетентност, тематични направления и конкретни теми и осигурява спираловидно и системно надграждане на знанията и уменията през цялата учебна година. Новите понятия към всяка област на компетентност се въвеждат постепенно и с нарастване на възрастта се разширяват.

II. Цели на възпитанието и обучението по БДП в детската градина

1. Формиране на начални представи за пътната среда.

2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.

3. Формиране на култура на поведение на пътя.

Постигането на компетентностите за ориентиране в пътната среда се осъществява в следните глобални области: елементи на

пътната среда, участници в движението, пътни превозни средства, пътна сигнализация, обезопасителни и защитни средства.

Постигането на компетентностите за спазване на правила за безопасност и култура на поведение на пътя се разгръща в следните

направления: правила за движение на пешеходец, правила за движение на велосипед, правила за движение в жилищна зона, правила за поведение на автобусна спирка, опасни и безопасни места за игра, понятие за пътнотранспортно произшествие, сензорна и моторна двигателна активност.

Примерно разпределение на минималния брой на основните педагогически ситуации за обучението по БДП в детските градини:

Първа група Втора група Трета група Четвърта група

5 педагогически ситуации 5 педагогически ситуации 6 педагогически ситуации 7

мини педагогически ситуации

Обучението по БДП в детската градина се осъществява задължително във всички групи в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Обучението по БДП може да се осъществява интегрирано по различните образователни направления или в допълнителни форми

на педагогическо взаимодействие. Педагогическата ситуация е основна форма на взаимодействие, при превес на играта като основна дейност в тази възраст.

Разработеното учебно съдържание следва да бъде включено в програмната система на съответната институция.

III. Специфика на възпитанието и обучението по БДП в трета възрастова група

Децата от трета група са значително по-самостоятелни и имат по-голям социален опит. Добра предпоставка за овладяване на

знания и умения по БДП са развитието на когнитивните способности, комуникативните умения, сензорното, физическото и

психическото развитие. Движенията са стабилни и има добра координация. Детето на тази възраст може да класифицира, да разсъждава

и открива по-сложни връзки между предметите и явленията. Възприятията се разширяват и стават волеви и устойчиви.

Детското любопитство и откривателство е насочено към нови, по-сложни процеси и явления. Външни възпитатели са желаните професии-полицай, пожарникар, служител на КАТ, които допълнително обогатяват представите на децата. Всяко дете в тази възраст има велосипед, а честите разходки и по-дългите маршрути им дават възможност да правят елементарни констатации на наблюдавани пътни ситуации, да разпознават знаци и светлинни сигнали. Необходимо е да се разширяват познавателните способности на малките велосипедисти и пешеходци. Саморегулацията е от съществено значение за формиране на пътна гражданска култура. Поради неразвитите механизми на саморегулацията, децата все още не могат да се движат сами на улицата и се придружават от родителя.

С всяка тема от учебната програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Ориентиране в пътната среда и маркировката на квартала.
2. Разпознаване на пътните знаци от различните видове и светлинните средства.
3. Спазване на основни правила за пешеходци и развитие на навици за културно поведение.
4. Разпознаване на частите на велосипеда, пътните знаци и правилата за велосипедисти.
5. Определяне на видовете превозни средства по суша, въздух и вода.

IV. Темы, очаквани резултати и нови понятия по БДП за 5 годишни

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Правила и култура на поведение на пътя	Аз се движа безопасно ОС 2 седмица – септември 2018г.	Движа се по улицата	Показва познания на правилата за движение по улицата по коридора по ескалатора
Правила и култура на поведение на пътя	Аз се движа безопасно ОС 2 седмица – септември 2018г.	В магазина	Показва познания на правилата за движение по улицата по коридора по ескалатора
Правила и култура на поведение на пътя	Аз се движа безопасно ОС 2 седмица – септември 2018г.	Превозни средства . Велосипедист	Различава превозни средства спрямо мястото на предвижване
Пътна среда	Аз се движа безопасно ОС 2 седмица –	Самолет	Различава превозни средства спрямо мястото на предвижване

	септември 2018г.		
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на Пътя ДФПВ Октомври 2018г.	Кварталът, в който живея	Може да определя пространственото разположение на елементите в квартала. Прави разлика между еднопосочно и двупосочно пътно платно. Ориентира се в елементите на по-широко пространство – сгради, видове пътни платна, пешеходна пътека при двупосочно движение. *Еднопосочно и двупосочно пътно платно, ляво-дясно, пешеходна пътека. * Пътни знаци – М 8.2, пресичане на двупосочно пътно платно
Пътна среда	Пътни знаци ДФПВ Ноември 2018г.	Познавам ли пътните знаци	Познава характерни особености на указателните знаци, като се ориентират в тяхната форма и цвят. Знае как се преминава под подлез. Осмисля ролята на пътните знаци за пешеходеца и съобразява поведението си спрямо тях. *Предупредителни и указателни пътни знаци А18- „Пешеходна пътека“, А 19 – “Деца“
Пътна среда	Пътни превозни средства ДФПВ Декември 2018г.	Могат ли хората без превозни средства	Има представа за превозни средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях.

			<p>*Превозни средства по суша, въздух и вода – каруца, автомобил, камион, автобус, влак, кораб, самолет.</p> <p>*Превозни средства със специален режим на работа – пожарна, полицейска кола.</p> <p>Удар.</p>
Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение на Пешеходец ДФПВ Януари 2019г.	Какво трябва да знае малкия пешеходец	Изброява правилата, които трябва да спазва пешеходеца. Да познава правилата за пресичане на двупосочно платно. Наблюдава и съобразява светлинни сигнали. *Пресичане на двупосочно пътно платно с възрастен, светлинни сигнали
Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение с Велосипед ДФПВ Февруари 2019г.	Какво трябва да знае малкият велосипедист	Изброява правила, които трябва да спазва велосипедиста. Знае при какви случаи е водач, в какви пешеходец и защо трябва да носи светлоотразителна жилетка. Регулира поведението си при сигнал. * Пешеходец с велосипед, светлоотразителна жилетка, каране в права посока, каране с умерено темпо, паркиране
Правила и култура на поведение на пътя	Опасни и безопасни места за игра ДФПВ	На площадката по БДП	Познава правилата за пресичане на двупосочно движение. Пресича

	Март 2019г.		двупосочно улично платно с помощ. Двупосочно движение
Пътна среда	Правила за движение КТ 28 седмица април 2019г.	Нашата улица	Изработка макет на улица

ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА ЗА ДЕЦАТА В ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА
I. Общо представяне на програмата по безопасност на движение по пътищата за децата в детската градина

Програмата по безопасност на движение по пътищата (БДП) включва целите, темите, понятията, и тематично разпределение за организиране на обучението и възпитанието по БДП в четвърта възрастова група в детската градина. В нея са формулирани и очакваните резултати от процеса на взаимодействие в ситуациите по БДП като гаранция за устойчивостта и качеството на обучение.

Възпитанието и обучението по БДП са целенасочен, системен и непрекъснат процес за формиране на граждански компетентности и качества на детето и са неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Социализирането на личността е процес на адаптация, индивидуализация и усвояване на социо-културните роли, чрез които детето намира мястото си в обществото. Формирането на защитни механизми при децата за съхраняване и безопасност при движение по пътищата е актуална тема в гражданското общество и важна задача на държавата, образователните институции и семейството.

Предучилищният период е известен със своята сензитивност към външните изменения на обектите, процесите и явленията в околния свят. Децата овладяват знания за елементите и опасностите на пътя още в ранното детство, следвайки примера на по-възрастните от семейството и детската градина. Формира се способност за ориентиране и критично мислене, което е в основата на правилното оценяване на пътните ситуации. Промените, които настъпват в когнитивната, емоционалната и волевата сфера, са благоприятна основа за поставяне началото на обучението по безопасност на движението. Въпреки това, поради възрастови, психологични особености и липсата на опит, децата невинаги постъпват правилно, когато са на улицата. Това налага целенасочено, системно обучение и възпитание за формиране на поведенческа култура и качества на подрастващите - съобразителност, наблюдателност, отговорност, самостоятелност и др.

В предучилищна възраст се поставят основите на гражданските компетентности на детето като пълноправен участник в пътното движение, притежаващ конкретни знания, умения и отношение към спазването на обществените правила и норми за лична и колективна безопасност. Компетентностите, свързани с обучението по БДП, са част от интердисциплинарен комплекс:

1. Гражданско образование, област на компетентност: „Социална политика, справедливост и солидарност“ - обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности.
2. Здравно образование, област на компетентност: „Безопасност и първа помощ“ - назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда.
3. Интеркултурно образование: област на компетенция: “Културна осъзнатост“ - сравнява норми на поведение в културно-различен битов и празничен контекст.

Програмното съдържание е разпределено в области на компетентност, тематични направления и конкретни теми и осигурява спираловидно и системно надграждане на знанията и уменията през цялата учебна година. Новите понятия към всяка област на компетентност се въвеждат постепенно и с нарастване на възрастта се разширяват.

II. Цели на възпитанието и обучението по БДП в детската градина

1. Формиране на начални представи за пътната среда.
2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
3. Формиране на култура на поведение на пътя.

Постигането на компетентностите за ориентиране в пътната среда се осъществява в следните глобални области: елементи на пътната среда, участници в движението, пътни превозни средства, пътна сигнализация, обезопасителни и защитни средства.

Постигането на компетентностите за спазване на правила за безопасност и култура на поведение на пътя се разгръща в следните направления: правила за движение на пешеходец, правила за движение на велосипед, правила за движение в жилищна зона, правила за поведение на автобусна спирка, опасни и безопасни места за игра, понятие за пътнотранспортно произшествие, сензорна и моторна двигателна активност.

Примерно разпределение на минималния брой на основните педагогически ситуации за обучението по БДП в детските градини:

Първа група Втора група Трета група Четвърта група

5 педагогически ситуации 5 педагогически ситуации 6 педагогически ситуации 7 мини педагогически ситуации

Обучението по БДП в детската градина се осъществява задължително във всички групи в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Обучението по БДП може да се осъществява интегрирано по различните образователни направления или в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Педагогическата ситуация е основна форма на взаимодействие, при превес на играта като основна дейност в тази възраст.

Разработеното учебно съдържание следва да бъде включено в програмната система на съответната институция.

III. Специфика на възпитанието и обучението по БДП четвърта възрастова група

Периодът от 6 до 7 години е най-благоприятният предучилищен период, в който децата получават по-цялостни знания за

културата на поведение, когато се придвижват на различни обществени места.

Периметърът на внимание към обектите на пътя се

разширява, в рамките на родното селище, града, булевардите, кръстовищата. Децата

използват в речта обобщаващи понятия. Развиват

умения за сензомоторна защитеност чрез разпознаване на цветове, формите, скоростта,

посоките и движенията. Развитието на

комуникационните умения, схематичното мислене, паметта, по-устойчивите емоции и

сензорните възприятия са основа за

упражняването на по-голяма самостоятелност, чрез която децата демонстрират готовност

за съзнателно участие в обучението по БДП.

Най-важните правила, които децата научават са: да се движат по булеварда от вътрешната страна на тротоара-далече от бордюра,

да пресичат кръстовище със и без светофарна уредба при наличие на регулировчик и да

спазват неговите указания, да спазват социални

норми за лична и колективна безопасност на автобусната спирка и при придвижване с

автобус, при придвижване с велосипед, да подбират безопасен път от дома до детската

градина. При 6-7-годишните деца е необходимо да се усъвършенства културата на

поведение - знания, умения и личностни качества като етично поведение, дисциплина,

отговорност, съобразителност, самоконтрол,

инициативност и др.

С всяка тема от учебната програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Ориентиране в пътната среда и маркировката в града.

2. Развиване на знанията и уменията на пешеходец при пресичане на кръстовище със и без светофарна уредба, и при наличие на

регулировчик.

3. Формиране на знания и умения като участник - пътник в градския транспорт.

4. Постигане на знания и умения като участник - велосипедист.

5. Усъвършенстване на сензомоторни умения за защитеност.

IV. Теми, очаквани резултати и нови понятия по БДП за 6 годишни

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	На път за детската градина ОС 2 седмица – септември 2018г.	Аз се движа безопасно	Разбира и демонстрира необходимото различно поведение и спазване на правила, когато е на улицата.
Пътна среда	На път за детската градина ОС 2 седмица – септември 2018г.	Улицата има свои правила	Разбира и демонстрира необходимото различно поведение и спазване на

			правила, когато е на улицата.
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на Пътя На път за детската градина КТ 2 седмица – септември 2018г.	Селото, в което Живея Спазвам правилата	Спазва правила на поведение и има културни навици при движение в родното място. Детето да познава и описва забележителности на родното място. Знае начини на придвижване по булевард, пресичане, преминаване под подлез или надлез. *Булевард, кръстовище, пътен знак Е 21-“Подлез“
Правила и култура на поведение	Правила за движение на Пешеходец ДФПВ Ноември 2018г.	На улицата	Познава основните обществени правила и норми за пресичане на кръстовище. Познава сигнали подавани от регулировчик – забранено, разрешено преминаването. Осъзнава опасността от неправилни действия при пресичане на кръстовище. Съобразява поведението си спрямо указанията на регулировчика. *Пресичане на кръстовище със и без светофарна уредба, пресичане на кръстовище при наличие на регулировчик.
Правила и култура на поведение на пътя	Правила на поведение на автобусна спирка ДФПВ Януари 2019г.	Пътувам с автобус	Демонстрира адекватно културно и социално присъствие на спирката и в автобуса. Притежава

			<p>културни и социални навици за лична и колективна безопасност, когато пътува в автобус.</p> <p>*Правила на поведение като чакащ автобус и като пътник в превозното средство</p>
Правила и култура на поведение на пътя	<p>Правила за движение в жилищна зона</p> <p>ДФПВ</p> <p>Февруари 2019г.</p>	Моят път до детската градина	<p>Има практически план за безопасно придвижване.</p> <p>Изразява готовност за спазване на правила за придвижване.</p> <p>Познава безопасния маршрут до детската градина.</p> <p>*Придвижване с възрастен, безопасен път.</p>
Пътна среда	<p>Пътни превозни средства</p> <p>ДФПВ</p> <p>Март 2019г.</p>	Изправност на велосипеда	<p>Разпознава основните части на велосипеда и техните функции. Знае значението на безопасност и изправност на велосипед.</p> <p>Разбира личната безопасност във връзка с изправността на велосипеда.</p> <p>*Велосипед без помощни колела, дете-велосипедист, устройство за излъчване на бала или жълта светлина отпред и светлоотразител отзад</p>
Пътна среда	<p>Пътни знаци</p> <p>ДФПВ</p> <p>Април 2019г.</p>	Кои знаци познава велосипедиста	<p>Знае как да регулира поведението, съобразно знаците.</p> <p>Познава пътни знаци за велосипедисти.</p> <p>*Предупредителни</p>

			знаци за опасност – А20, забранителни знаци – Б9
Правила и култура на поведение на пътя“	Основни правила за движение на велосипед ДФПВ Май 2019г.	На площадката за велосипедисти	Демонстрира готовност за спазване на правила и регулиране на поведението. Спазва предписанията на пътните знаци и правила при игра с велосипед. *Велопътека, завой наляво, завой на дясно, змейка.